

Jan Cornelis Willem Hardam is geboren op 30 oktober 1917 in Alblasterdam. Hij was de zoon van Jan Hardam (1882-1932) en Cornelia Schook (1882). Hij had een broertje Willem (1919).

Op 16 december 1936 werd in Kinderdijk Groep 1 Louis Wesselsgroep opgericht. Er werd begonnen met verkenners, maar al binnen jaar kwamen ook de stam en de welpen van de grond. Jan kreeg, samen met hopman de Jager, in maart 1937 zijn erkenning als vaandrig (scoutsleiding) bij de groep. Zijn broer Willem was eerste verkenners en later voortrekker (roverscout) bij de Kit Carsonstam. Jan was in 1941 groepsleider en secretaris van de groep. De groep gaf, in eerste instantie samen met de Fridtjof Nansengroep uit Rotterdam Zuid, het groepsblad de Berkenbast uit. In oktober 1938 verscheen het eerste nummer van het eigen clubblad De Molenwiek, dat al snel samen met de afdeling Kinderdijk van het NPG werd uitgegeven. Groep 1 was onderdeel van district Rotterdam (groepsnummer 32) en werd vlak voor de oorlog onderdeel van nieuwe district Dordrecht.

In januari 1942 verklaarde Duitsland dat het noodzakelijk was arbeiders uit de bezette gebieden te verplichten voor de Duitse oorlogsindustrie te werken. In die maand werd in Nederland de Nederlandse Arbeidsdienst ingesteld. Jonge mannen moesten voor deze dienst hun arbeidsdienstplicht vervullen. Nederlandse werklozen waren al vóór die tijd verplicht om werk in Duitsland aan te nemen als ze steun of een uitkering ontvingen. In mei 1943 voerde de bezetter in Nederland officieel de Arbeitseinsatz in. Alle jongemannen tussen de achttien tot vijfendertig jaar kregen een oproep om zich te melden. Omdat dit niet genoeg werkkrachten opleverde, besloten de Duitsers om de leeftijdscategorie te verruimen naar zeventien tot veertig jaar. Ook werden er razzia's gehouden waarbij mensen opgepakt werden die daarna in Duitsland tewerkgesteld werden. Veel jongeren doken onder om aan de Arbeitseinsatz te ontkomen. Tijdens de oorlog werd hij op 8 juli 1942 tewerkgesteld in Eberswalde.

Tijdens de oorlog was hij, samen met oud groepspenningmeester Arie Jan van den Heuvel, actief bij de Transportcolonne van de Afdeling Alblasterdam van het Rode Kruis. In november 1944 werd aan de afdeling Dordrecht een verzoek gedaan een legitimatie bewijs met armband beschikbaar te stellen voor de betrokken Rode Kruisleden.

Na de oorlog, waarin de padvinderij werd verboden door Nazi-Duitsland, stroomden de aanmeldingen binnen. Direct na het einde van de oorlog in 1945 konden nieuwe leden zich weer inschrijven. Er meldden zich 200 nieuwe leden, wat onder andere resulteerde in een verkennersstroep met 10 patrouilles van 12 jongens.

Hij trouwde met Froukje B. van Omme en overleed op 21 juli 2000 in Zeist.

Meer informatie

[Weest paraat; officieel orgaan van de Nederlandsche Padvinders, jrg 22, 1937, no. 3, 1937 » 1937-03 - Pag. 30 | Delpher](#)

["De huifkar"; algemeen maandblad van en voor voortrekkers der Nederlandsche Padvindersbeweging, jrg 6, 1938, no. 61, 1938 » 1938-06 - Pag. 11 | Delpher](#)

[Jan Cornelis Willem Hardam \(Alblasserdam, 30 oktober 1917 - Zeist, 21 juli 2000\) - Oorlogsbronnen.nl](#)

[| Nationaal Archief](#)

Archief Scouting Alblasserdam, groepsblad Molenwiek 1938-2 en 1939-5

[Hulpbronnen Dordrecht](#)

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.